

**ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ПО ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ“**

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ НА ПРИЛАГАНАТА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Годишният финансов отчет на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ (ИАМА) за 2021 г. е изготвен в съответствие с указания на МФ, Дирекция “Държавно съкровище” ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14 от 2013 г., ДДС 8 от 2014 г., ДДС № 01 и 05 от 2015 г., както и ДДС № 01 и 05 от 2016 г. и указанията на Министерство на транспорта и съобщенията (МТС) дадени с писмо № 29-00-01/06.01.2021 г., относно годишното счетоводно приключване и годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2021 г.

Текущото счетоводно отчитане в агенцията се организира по реда на Закона за счетоводството (ЗСч), Националните счетоводни стандарти (НСС), Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации, утвърдени Счетоводна политика и вътрешни правила, касаещи отчетността на бюджетните организации. ИАМА прилага Счетоводна политика, утвърдена със заповед на изпълнителния директор № 3-64/05.04.2021 г.

Приходите и разходите на агенцията се формират на касова основа по параграфи и обхваща отчитането на касовите потоци и наличности чрез прилагането на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметки от раздел 6 и 7. Счетоводната отчетност се осъществява хронологичен ред на синтетично и аналитично ниво. Разходите се отчитат по икономически елементи и по области на политики и бюджетни програми от програмния формат на бюджета на МТС. Начисляването на приходите и разходите се извършва в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти.

Възстановените приходи и разходи, включително и от предходни години, се отчитат в намаление на съответния параграф, по който първоначално са били отчетени.

Сметките от група 12 Изменения на нетните активи за периода се използват при годишното приключване на сметките за приходите и разходите.

Дълготрайните материални активи (ДМА) се признават за такива когато попадат в обхвата на дефиницията по т. 2 НСС 16 и са с единична стойност от 1 000,00 /хиляда/ лв. без данък добавена стойност (ДДС), съгласно утвърдената счетоводна политика с изключение на компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи, които се признават за ДМА, когато цялата конфигурация

надвишава 500,00 лв. без ДДС. За нематериални дълготрайни активи (НМДА) важат утвърдените прагове на същественост, с изключение на програмните продукти и лицензите за програмни продукти се признават балансово като НДМА, независимо от стойността, по която са придобити.

През 2021 г. в агенцията е начислена амортизация на амортизуемите дълготрайни активи, като е спазен редът за преминаването и отчитането на амортизации определен от министъра на финансите с писмо ДДС № 05/2016 г.

Начисляването на амортизации от бюджетните организации се основава като цяло на общо приложимата национална и международна практика в отчетна сфера, използват се (с известна модификация) принципи, основни положения, методи и дефиниции, залегнали в националния счетоводен стандарт СС4 *Отчитане на амортизацията*.

Активите са класифицирани по групи, като за всяка група е определен срок на годност и остатъчна стойност на амортизуемите дълготрайни активи. Възприет е подхода за прилагане на единен метод за амортизация по класове и групи от сходни амортизируеми активи.

За всяка класификационна група е определен полезният срок на годност при отчитане на:

- степента на натовареност и условията при ползването на активите, гаранционните срокове, както и опита на експертите по оценка на подобни активи;
- поддръжката на физическото състояние на актива;
- прогноза за моралното остаряване на оценяваните активи и необходимостта от тяхната модернизация и реконструкция или замяна;
- прогноза за поява на ограничения в ползването на актива във връзка с промяна на организацията на работа, въвеждане на нови технологии и др.

Остатъчната стойност на амортизируемите дълготрайни активи е определена, като процент от отчетната стойност за всяка една класификационна група, който отразява стойността, която може да се получи при продажба на актива след изтичане на срока му на годност, намалена с очакваните разходи по извеждането му от употреба.

ИАМА прилага линейния метод при начисляване на амортизации на активите.

Амортизируемите активи, придобивани чрез средства от Европейския съюз отчетна група „Сметки за средства от Европейския съюз“ (СЕС), се считат за придобити/въведени в употреба в месеца на прехвърляне от отчетна група „СЕС“ и трайното им завеждане във отчетни групи „БЮДЖЕТ“ или „Други сметки и дейности“ (ДСД).

Прехвърлянето в системата на първостепенния разпоредител от отчетна група „СЕС“ в отчетни групи „БЮДЖЕТ“ и „ДСД“ на придобивани активи чрез отчетна група „СЕС“ се извършва ежемесечно, (чрез сметки 7601 и 7603) след като е приключил процесът на придобиване на въпросните активи, за всички придобити през съответния месец активи чрез отчетна група „СЕС“.

Приходите от неустойки, начети, глоби, обезщетения и други подобни санкции, произтичащи от договорни и други взаимоотношения (търговски, трудови и други) отчетени по сметка 7198 „Приходи от неустойки, начети и обезщетения“ отчетени в отчетна група „СЕС“ се дължи на неустойка за забава на изпълнението от доставчик по договор, която се удържа при плащането на задължението към доставчика. Същата се отчита като приход само на начислена основа, предвид принципа на некомпенсиране на приходи с разходи.

В годишния отчет агенцията не е начислена амортизация на активите, които не подлежат на амортизиране: земи, активи в процес на придобиване и трайно неупотребявани активи на стойност - 426 293,28 лева.

През 2021 г. в изпълнение на заповед № 3-237/03.12.2021 г. на изпълнителния директор е извършена инвентаризация на разчетите, материалните запаси, парични средства и активите в употреба изписани като разход, подлежащи на задбалансово отчитане. За резултатите от инвентаризацията са съставени писма за потвърждения за вземания/задължения, описи, сравнителни ведомости и предложения за брак на материални запаси и снемане от отчет на активите в употреба изписани като разход. В ГФО на агенцията не са отразени предложенията за брак и снемане от отчет на активите в употреба изписани като разход от извършената инвентаризация.

Материалните запаси се записват при тяхното придобиване по доставна цена, а се изписват при тяхното потребление по метода на средно-претеглената цена.

През отчетния период са съставени актове за брак и бракувани предложените през 2020 г. негодни за употреба материални запаси и нефинансови дълготрайни активи на стойност 434 128,71 лв.

Спазвайки принципа за текущо начисляване в края на отчетния период са начислени разходите, отнасящи се за отчетната година, независимо че първичния счетоводен документ за операцията е издаден през следващ отчетен период, както и разходи за командировки по издадени заповеди за командировка в страната, които са с времетраене на командировката в отчетната година, като корективи по сметките от подгрупа 497 „Корективи за задължения“ по СБО.

В ГФО на агенцията са начислени разходите за провизии, както следва: за персонал-начислената сума включва два компонента: очаквани разходи за отпуските и припадащите се върху тях вноски за ДОО, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване за сметка на работодателя; за просрочени публични държавни вземания – просрочени вземания по издадени актове за установяване на публично вземане и наложени глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления. За отчетния период са отчетени и сторнирани провизии за публични държавни вземания и други вземания.

Съгласно раздел V от ДДС 14/30.12.2013г. към 31.12.2021 г. са отразени като коректив и неусвоени помощи и дарения за 2021 г. Това са неусвоените помощи и дарения отчетени текущо през годината, като приход по сметките от подгрупа 74 „Помощи и дарения от страната и чужбина“.

В отчета на агенцията към 31.12.2021 г. са включени следните отчетни групи: „Бюджет“, „СЕС“, „ДСД“.

В обхвата на отчетна група „Бюджет“ се включват активите, пасивите, приходите и разходите произтичащи от бюджетната дейност (в т. число и стопанската дейност).

В обхвата на отчетна група „СЕС“ се включват аналогично същите елементи като „Бюджет“, но финансирани по силата на оперативни програми, международни проекти програми, други средства от Европейския съюз, съответно отчитат се в посочената група.

В обхвата на отчетна група „ДСД“ се отчитат операциите по сметки за чужди средства в лева, представляващи гаранции за участие, гаранции за добро изпълнение по сключени договори и депозити.

ОТЧЕТНА ГРУПА „БЮДЖЕТ“**I Актив на баланса**

Сумата на актива на баланса в раздел А. **Нефинансови активи** е в размер на 18 027 368,53 лв., която се разпределя както следва:

В група I Дълготрайни материални активи с балансова стойност 12 803 947,53 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление.

Нетно намаление в размер на 351 706,36 лв. компенсирани от:

- *Сгради – 5 556 300,59 лв., нетното увеличение в размер на 138 413,83 лв. е компенсирани от:*

Увеличение на стойност 188 196,71 лв. извършен основен ремонт на сграда Стара рейдова кула, находяща се в град Бургас, Пристанище Бургас, Терминал 2А за нуждите на Дирекция „Морска администрация –Бургас“;

Увеличение на стойност 11 710,20 лв. заведен гараж, находящ се в град Бургас, за нуждите на Дирекция „Морска администрация –Бургас“;

Намаление на стойност 4 736,50 отписана част от административна сграда;

Намаление в размер на 56 756,58 лв. в резултат на начислена амортизация за 2021 г.

- *Компютри, транспортни средства, оборудване 6 766 024,64 лв., нетното намаление в размер на 137 454,95 лв. е компенсирани от:*

Компютри и хардуерно оборудване – 770 591,59 лв., в това число 13 090,00 лв. напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление. Нетно увеличение в размер на 209 570,58 лв. компенсирани от:

Увеличение на стойност 354 435,60 лв. доставено оборудване за Аварийните спасителни центрове в изпълнение на проект: „Повишаване на транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на река Дунав чрез подобряване реакция при бедствени ситуации посредством трансгранично сътрудничество“ – DANUBE SAFETY NET, финансиран по програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния-България 2014-2020;

Увеличение в размер 47 520,00 лв. закупени бизнес настолни компютърни конфигурации за нуждите на агенцията;

Намаление в размер на 166 533,93 лв. в резултат на начислена амортизация;

Намаление в размер на 25 851,09 лв. бракувано компютърно оборудване.

Други машини, съоръжения и оборудване – 480 216,59 лв., в това число 21 582 лв. напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има нетно намаление 36 657,67 лв. компенсирани от:

Увеличение на стойност 2 220,00 лв. доставено оборудване за Аварийните спасителни центрове в изпълнение на проект: „Повишаване на транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на река Дунав чрез подобряване реакция при бедствени ситуации посредством трансгранично сътрудничество“ –

DANUBE SAFETY NET, финансиран по програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V–А Румъния–България 2014-2020.;

Увеличение на стойност 17 400,82 лв. закупени и монтирани климатици за нуждите на дирекция „Речен надзор Лом“;

Увеличение на стойност 13 530,00 закупен жилищен контейнер за осигуряване на битови условия на дежурните екипажи на агенцията, във връзка с извършване на строително-ремонтни дейности на рейдова кула и административна сграда, Пристанище Варна – Изток, гр. Варна, в която се помещава Главна дирекция “Аварийно-спасителна дейност“;

Намаление в размер на 22 797,82 лв. в резултат на начислена амортизация;

Намаление в размер на 47 010,67 лв. бракувано оборудване.

Транспортни средства – 5 509 216,46 лв., в това число 31 941,34 лв. напълно амортизирани леки автомобили. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление 310 367,86 лв. в резултат на начислена амортизация.

- *Стопански инвентар и други ДМА 55 543,74 лв.* В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление в размер на 352 665,24 лв. в резултат на начислена амортизация и брак на други ДМА.

- *ДМА в процес на придобиване в размер на 21 351 лв.* и не е отчетена промяна спрямо 2020 г.

- *Земли, гори и трайни насаждения 404 727,56 лв.* и не е отчетена промяна спрямо 2020 г.

В група II Нематериални дълготрайни активи с балансова стойност 5 103 407,48 лв., в това число и напълно амортизирани активи. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение. Нетно увеличение в размер на 2 144 012,34 лв. компенсирани от:

Увеличение в размер на 2 880 512,40 лв.

Активи придобити със средства от Европейски съюз по проект: „Повишаване на транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на река Дунав чрез подобряване реакция при бедствени ситуации посредством трансгранично сътрудничество – “DANUBE SAFETY NET, финансиран по програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V–А Румъния–България 2014–2020.

Намаление в размер на 736 500,06 лв. в резултат на начислена амортизация и бракувани активи.

В група III Краткотрайни материални активи с балансова стойност 120 013,52 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление 1 106,59 лв. и се дължи основно на компенсирано увеличение и намаление на закупено и изписано гориво и ценни книжа.

Сумата на актива на баланса в раздел Б. Финансови активи е в размер на 2 811 572,94 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление 451 400,18 лв.

В група III Други вземания в размер на 798 614,12 лв., нетно намаление в размер на 57 009,61 лв.

Публични вземания – намаление 1 371,00 лв. компенсирано намаление и увеличение по издадени актове за установяване на публични държавни вземания.

Предоставени аванси – намаление в размер 32 415,16 лв. компенсирано намаление и увеличение по предоставени аванси.

В група IV Парични средства отразена е наличността по валутна сметка, представляваща получени суми по проекти.

Сумата на актива на баланса в раздел В. Задбалансови активи е в размер на 1 268 790,00 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление 937 945,65 лв. Отчетените средства представляват получени и възстановени банкови гаранции, по повод изпълнение на договорни ангажименти, обвързани с бюджетни средства и чужди ДМА (172 984,09 лв.), краткотрайни активи в употреба с характер на ДМА, подлежащи на задбалансово отчитане. В салдото не са включени салдата по сметки 991, 980 и 9981, съгласно т. 46 раздел IX от указанията за попълване на макета на баланс, предоставен от МФ.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в раздел А. Капитал в бюджетните предприятия е в размер на 17 817 426,57 лв.

На ред разполагам капитал е в отразена сумата в размер на 18 720 787,26 лв. и не е отчетена промяна спрямо 2020 г. Отражено е изменението на нетните активи от отчетния период в размер на (-1 835 243,10) лв. в резултат на отчетените приходи и разходи от бюджетната дейност. Отчетени приходи, трансфери и курсови разлики за периода 10 830 080,69 лв. и разходи (-8 994 837,59) лв.

Сумата на пасива на баланса в раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления е в размер на 3 021 514,90 лв.

В група II Краткосрочни задължения в размер на 2 850 286,90 лв.

Задължения към доставчици в размер 44 936,16 лв. представляваща задължения с текущ характер за енергия, вода, услуги и материали в това число и начислени корективи в размер на 15 801,32 лв..

Получени аванси в размер на 11 010,74 лв. авансово внесени суми за извършвани административни услуги от ИАМА.

Задължения за данъци, мита и такси в размер на 112,00 лв. представляваща начислени и неизплатени през бюджетната 2021 г., данък върху добавената стойност и данък върху приходите от стопанска дейност, подлежащ на внасяне през 2022 г..

Други краткосрочни задължения в размер на 2 794 228,00 лв. представляваща в голямата си част получени неизразходвани средства по проекти – аванси и верифицирани разходи, постъпили по транзитната сметка на агенцията чужди средства, подлежащи на възстановяване и коректив.

В група III Провизии и отсрочени постъпления в размер на 171 228 лв. представлява сумата на компенсируемите отпуски към 31.12.2021 г. заедно с начислените осигурителните вноски към тях за сметка на работодателя.

Сумата на пасива на баланса в раздел В. Задбалансови пасиви е в размер на 3 605 565,32 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на увеличение 2 127 475,15 лв. Отчетените средства представляват наличните в края на периода поети ангажименти по договори. В салдото не са включени салдата по сметки, 980, 986, и 9989, съгласно т. 46 раздел IX от указанията за попълване на макета на баланс, предоставен от МФ.

ОТЧЕТНА ГРУПА „СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ“

В тази отчетна група са отчетени средствата по международни програми и проекти, финансирани от фондовете и институциите на Европейския съюз. Отчетени са и средствата по проекти финансирани по, Оперативна програма „Добро управление“ и по „Програма за морско дело и рибарство“ (ПМДР) 2014-2020 г.

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в раздел А. Нефинансови активи е в размер на 389 760,00 лв.

В група I Дълготрайни материални активи в размер на 389 760,00 лв.

Отчетените средства са от извършени плащания по договори за изграждане на несамоходни баржи по проект „Повишаване на транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на река Дунав, чрез подобряване реакцията при бедствени ситуации посредством трансгранично сътрудничество“ DANUBE SAFETY NET.

Сумата на актива на баланса в раздел Б. Финансови активи е в размер на 6 624 937,01 лв.

В група III Други вземания в размер на 6 624 937,01 лв.

Предоставени аванси в размер на 804 276,86 нетно намаление в размер 1 497 168,00 лв. компенсирано намаление и увеличение по предоставени аванси.

Намалението се дължи на приети изпълнени дейности във връзка със сключени договори по проект „Повишаване на транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на река Дунав, чрез подобряване реакцията при бедствени ситуации посредством трансгранично сътрудничество“ DANUBE SAFETY и извършени плащания по проект “Внедряване на Интегрирано българско морско наблюдение (ИнБулМарС/InBulMarS), базирано на обща среда за обмен на информация (Common Information Sharing Environment - CISE) за наблюдение на морската територия на ЕС”.

Други вземания в размер на 5 820 660,15 лв.

Получени неизразходвани средства по проекти - аванси и верифицирани разходи и коректив за неусвоени помощи и дарения.

Сумата на актива на баланса в раздел В. Задбалансови активи е в размер на 893 588,70 лв. се състои от договорни ангажменти, обвързани със средства по оперативни програми. В салдото не са включени салдата по сметки 991, 980 и 9981, съгласно т. 46 раздел IX от указанията за попълване на макета на баланс, предоставен от МФ.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в раздел А. Капитал в бюджетните предприятия е в размер на 4 996 451,06 лв.

На ред разполагаем капитал е в отразена сумата в размер на (-300,14) лв. и не е отчетена промяна спрямо 2020 г. Отражено е изменението на нетните активи от отчетния период в размер на 6 477 300,29 лв. в резултат на отчетените приходи и разходи от бюджетната дейност. Отчетени приходи, трансфери и курсови разлики за периода (-) 579 069,83 лв. и разходи (- 2 116 150,75) лв.

Сумата на пасива на баланса в раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления е в размер на 2 018 245,95 лв.

В група II Краткосрочни задължения в размер на 5 287,12 лв.

Други краткосрочни задължения представляват начислени корективи в размер на 5 287,12 лв..

В група III Провизии и отсрочени постъпления в размер на 2 012 958,83 лв., представляваща неусвоени средства от аванси и верифицирани разходи по проекти.

Сумата на пасива на баланса в раздел В. Задбалансови пасиви е в размер на 850 957,09 лв. В сравнение с предходния отчетен период има ръст на намаление 1 391 031,60 лв. Отчетените средства представляват наличните в края на периода поети ангажменти по договори. В салдото не са включени салдата по сметки, 980, 986, и 9989, съгласно т. 46 раздел IX от указанията за попълване на макета на баланс, предоставен от МФ.

ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“

I Актив на баланса

Сумата на актива на баланса в раздел Б. Финансови активи е в размер на 95 408,92 лв. отразява салдото по сметки за чужди средства в лева към 31.12.2021 г., постъпили суми по гаранции във връзка с изпълнението на договори и депозити.

II Пасив на баланса

Сумата на пасива на баланса в раздел Б. Пасиви и отсрочени постъпления е в размер на 95 408,92 лв., Други краткосрочни задължения, временни депозити и гаранции по договори.

Елена Николова

гл. счетоводител дирекция „АПФСО“
ИА “Морска администрация”